

Aalborg Kommune
Specialgruppen

Vejledende serviceniveau Almenboligloven § 105 med en socialpædagogisk indsats efter Servicelovens § 85

(ABL § 105 udgør det juridiske grundlag for selve boligen) I henhold til Almenbolig Lovens § 105 skal Kommunalbestyrelsen drage omsorg for, at der i nødvendigt omfang tilvejebringes almene ældreboliger, der kan udlejes til ældre og personer med handicap, som har særligt behov for sådanne boliger.

Stk. 2. Regionerne eller kommunerne kan overlade til selvejende institutioner og almene boligorganisationer at være byg- og driftsherre af almene ældreboliger, der tilvejebringes med særligt henblik på at betjene personer med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

Stk. 3. Boligerne kan tilvejebringes som almene ældreboliger efter denne lov eller som kommunalt finansierede boliger.

I henhold til Lov om Social Service skal Kommunalbestyrelsen tilbyde hjælp, omsorg eller støtte samt optræning og hjælp til udvikling af færdigheder til personer, der har behov herfor på grund af betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer.

Formål

Formålet med et længerevarende botilbud efter almenboliglovens § 105, hvor der samtidig bevilges en socialpædagogisk indsats, er at skabe rammer omkring borgerne der gør dem i stand at opretholde livskvalitet gennem kontakt, tilbud om samvær, omsorg og pleje. Botilbuddet og indsatsen skal sikre, at der ydes en helhedsorienteret indsats afpasset den enkeltes særlige behov og at dennes sociale og personlige funktion vedligeholdes, eller om muligt forbedres med henblik på at borgeren mestre mest muligt i eget liv og ex. blive i stand til at kunne opretholde selvstændig bolig.

I Specialgruppen sagsbehandles indsatser ud fra følgende kerneopgave:

”Vi skal medvirke til, at de børn, unge og voksne vi kommer i kontakt med oplever en forandring og øger muligheden for at mestre eget liv”

Målgruppe

Målgruppen er borgere over 18 år med betydelig og varigt nedsat fysisk og psykisk funktionsevne, som har behov for omfattende og varig hjælp til daglige funktioner, pleje, omsorg eller behandling og som ikke kan få disse behov dækket på anden vis. Hvis der er tvivl om varigheden af borgerens funktionsnedsættelse og/eller støttebehovet, vil borgeren altid blive visiteret til en mindre indgribende indsats først, ex. midlertidigt botilbud efter serviceloven § 107 med henblik på afklaring af fremtidig boligform.

Tilbuddet omfatter typisk borgere:

- Som ved hjælp af et individuelt udviklingsforløb eller en særlig behandlingsmæssig støtte vil blive i stand til at klare en tilværelse i et mindre indgribende tilbud.
- Der kan både være tale om borgere, der er i stand til aktivt at være deltagende i udførelsen af opgaven, og borgere, hvis behov for støtte er af kompenserende karakter.
- Borger der på grund af et nedsat funktionsniveau har behov for et individuelt udviklingsforløb og særlig behandlingsmæssig støtte med henblik på at kunne mestre eget liv.

Målgruppen omfatter ikke borgere, som alene har aldersbetingede lidelser og almene svækkelser, eller borgere, hvis støttebehov kan dækkes med mindre indgribende indsatser.

Specialgruppen udarbejder altid en konkret og individuel vurdering af, om borgeren er omfattet af målgruppen.

Specialgruppen sagsbehandler henvendelser fra borger der ikke er tilkendt pension.

Voksen udredningsmetoden

Når en borger bevilges en indsats fra Specialgruppen, vil der forud for indsatsen være udarbejdet en udredning efter voksenudredningsmetoden (VUM).

VUM er et metoderedskab, der med baggrund i oplysninger fra borger og andre ex. læge el. pårørende, samt rådgivers vurdering, giver mulighed for at vurdere borgers funktionsniveau. Ved hjælp af en struktureret gennemgang af udvalgte temaer, belyses borgers ressourcer og begrænsninger, med henblik på at kunne vurdere behovet for en evt. ydelse, således at det bliver muligt at sætte ind med en sammenhængende og helhedsorienteret indsats.

I vurderingen af borgerens funktionsniveau tages der udgangspunkt i borgere uden en betydelig funktionsnedsættelse, der er i samme livssituation og/ eller borgere med samme livsvilkår.

Sagsbehandling

Der udarbejdes i sammenhæng med VUM udredningen en samlet faglig vurdering, som skal give et helhedsbillede af borgers situation, samt indeholde en vurdering af borgers behov for træning, råd og vejledning, herunder om der er behov for vedligeholdende eller kompenserende støtte-, fastholde og/eller undgå tab af færdigheder og sociale kompetencer på få, enkelte, flere eller de fleste funktionsområder.

Desuden skal den faglige vurdering indeholde en konkret beskrivelse af hvilke ydelser, der forventes at kunne afhjælpe borgerens situation samt hvilke udviklingsmuligheder der

forventes og over hvilket tidsperspektiv. Gennem samtale med borgeren drøftes det, hvilket formål og hvilke mål der skal arbejdes med, hvis der bevilges et midlertidigt ophold i botilbud. Hvis en borger findes i målgruppen, indstiller rådgiver sagen til Specialgruppens Visitationsudvalg der har bevillingskompetencen i forhold til længerevarende botilbud efter almenbolig lovens § 105 og servicelovens § 85.

Sagsbehandlingstiden er op til 12 uger.

Borgeren modtager en skriftlig afgørelse sammen med en klagevejledning.

Visitationsudvalg

Visitationsudvalget er et udvalg, sammensat af fagpersoner fra flere forskellige områder med henblik på at sikre bl.a. kvalitet og ensartethed omkring bevilling af botilbud. Udvalget består af repræsentanter fra myndighedsområdet, udfører området og den centrale stabsfunktion. Rådgiver indstiller og præsenterer borgersager til udvalget fx. med henblik på matchning af botilbud, eller bevilling.

Frit valg

I forbindelse med tilbud om længerevarende ophold i botilbud, har borgeren i henhold til lovgivningen frit boligvalg.

Ankestyrelsen sidestiller i reglerne om frit valg, tilbud efter servicelovens § 108 med tilbud efter almenboliglovens § 105, således at borger frit kan vælge mellem begge typer af boliger hvis nedenstående gør sig gældende:

Reglerne om frit valg betyder at en person, der visiteres til et længerevarende botilbud efter servicelovens § 108, eller Almenboliglovens § 105, har mulighed for frit at vælge et andet, tilsvarende botilbud, end det kommunen har besluttet. Det er dog en betingelse, at tilbuddet er egnet til at opfylde borgerens behov, at tilbuddene er sammenlignelig i indhold og at det tilbud som borger peger på ikke er væsentligt dyrere end det tilbud som kommunen har peget på. Hertil skal tilbuddet fremgå på tilbudsportalen.

<http://tilbudsportalen.dk/>

Indhold

Indholdet i tilbuddet tilrettelægges sammen med den enkelte borger, ud fra dennes behov og ud fra de konkrete indsatsformål og indsatsmål, med henblik på at støtte borgeren til en så selvstændig tilværelse som muligt

Afhængigt af de individuelle behov vil borgeren få mulighed for støtte til at videreudvikle og vedligeholde færdigheder inden for ex.:

Fysisk- og psykisk funktionsnedsættelse samt sociale problemer:	Støtte til håndtering af den nedsatte/forandrede fysiske/ psykiske funktionsevne som følge af sindslidelse, udviklingshæmning eller andre diagnoser/problematikker, herunder sociale problemer.
Praktiske opgaver	Støtte og guidning til varetagelse af praktiske opgaver i hjemmet, fx i form af hjælp til strukturering af hverdagens

	opgaver.
Egenomsorg	Støtte til varetagelse af personlig hygiejne, toiletbesøg, påklædning, spisevaner mv.
Mobilitet	Støtte til øget mobilitet samt vedligeholdelse af mobilitetsniveau fx støtte i at blive bedre til at anvende offentlige transportmidler.
Kommunikation	Støtte til håndtering af post, fx læse og forstå forskellige skrivelser. Støtte til videreudvikling eller vedligeholdelse af kommunikative evner, herunder fx at opsøge hjælp ved behov for konfliktløsning.
Samfundsliv	Støtte i forhold til at kontakte offentlige myndigheder, læge osv. Støtte til administration evt. omkring budgetlægning af økonomi, eventuelt i samarbejde med værge.
Socialt liv	Støtte til videreudvikling eller vedligeholdelse af evnen til at indgå i relationer, herunder støtte til at indgå i oplevelser/ aktiviteter, der støtter borgerens selvstændighed og mulighed for at indgå i sociale relationer.
Sundhed	Der kan gives støtte til gennemførelse af besøg ved læge, psykiater, tandlæge, og lignende behandling samt gives råd- og vejledning om seksualitet og prævention, kost, motion og sund livsstil.
Omgivelserne	Støtte til håndtering af/forståelse for holdningerne i omgivelserne/boligområder samt fx håndtering af sociale og/eller kulturelle normer.
Pædagogisk ledsagelse	Ledsagelse til behandling. Ledsagelse til aktiviteter uden for botilbuddets rammer. Ledsagelse ved ferie og ture i alt 14 døgn om året.

Indsats leveres altid ud fra et rehabiliterende sigte og borgeren motiveres til og støttes i at kunne planlægge, strukturere, igangsætte og udføre opgaven så selvstændigt som muligt.

Borgere i et længerevarende botilbud, der vurderes at have brug for pædagogisk støtte til at kunne færdes uden for botilbuddet, vil kunne blive ledsaget til behandlinger og undersøgelser ved ex. tandlæge, læge. Samme borgere vil derudover og efter en individuel vurdering kunne få støtte til ledsagelse til fritidsaktiviteter eller andre aktiviteter.

Der henvises i øvrigt til muligheden for at søge ledsagelse efter servicelovens § 97 i forbindelse med selvvalgte aktiviteter.

I tilfælde hvor der vurderes at være behov for en indsats omkring stof/ alkohol, nedtrapning el. behandling, vil henvendelsen vedr. længerevarende ophold i botilbud/ ophold efter ABL § 105 altid blive vurderet i henhold til servicelovens § 101 først.

Længerevarende botilbuddet kan gives enten som døgndækket eller ikke-døgndækket tilbud. I de døgndækkede botilbud kan der være tale om vågen eller sovende nattevagt. Med udgangspunkt i ydelsens indhold er det altid borgerens individuelle behov og ønsker sammenholdt med kommunens serviceniveau, der bestemmer omfanget af støtten.

Ydelser der ikke indgår i tilbuddet:

- Tilbud, der kan bevilges efter anden lovgivning, f.eks. Beskæftigelses eller Sundhedsloven
- Aflastning
- Som udgangspunkt bevilges der ikke støtte ud over de i kontrakten fastsatte.
- Transport og ledsagelse udover hvad der er indeholdt i botilbuddets egne planlagte aktiviteter, og som dermed anses for at indgå som en del af bevillingen.

Varighed

Der sættes ikke en tidsmæssig grænse for et længerevarende botilbud. Det afgørende for opholdets varighed er at formålet med opholdet vurderes at være opfyldt i tilstrækkelig grad. Det er borgerens konkrete funktionsniveau og behov, der udløser omfanget af støtte, borgeren skal tilbydes. Ændres borgerens funktionsniveau, eller behov, vil løbende opfølgning sikre, at støtten tilpasses dennes nye behov. En evt. ændring i indsatsen sker altid i dialog med borgeren.

Opfølgning

Specialgruppen følger løbende op på indsatsen. Indsatsen evalueres og tilpasses borgerens behov, for således at sikre, at støtten fortsat opfylder formålet.

Som hovedregel følger Specialgruppen op på indsatsen i længerevarende botilbud første gang efter 3-4 måneder og derefter én gang årligt.

Ved opfølgningen vurderes det, om de fremsatte indsatsmål er nået, om der er behov for eventuelle ændringer og der tages stilling til, om der fortsat er behov for den konkrete indsats.

Efter indflytningen og når borgeren har opnået et mere stabilt funktionsniveau, påbegyndes drøftelser om en mulig nedtrapning af konkrete indsatser, med henblik på at borger evt. visiteres til et mindre indgribende tilbud. Drøftelserne omkring nedtrapning skrives sammen med konkrete mål for evt. udflytning eller andre mindre indgribende indsatser ind i handleplanen.

Opfølgning sker med baggrund i de mål der er fremsat i handleplanen efter servicelovens § 141 og en statusbeskrivelse fra leverandør.

I de fleste tilfælde, kan det lovpligtige individuelle tilsyn gennemføres som en del af opfølgningsmødet.

Ophør af indsatsen efter servicelovens § 85

Jf. Almen Bolig Loven § 105 indgår borger lejekontrakt med et boligselskab, hvortil indsatsen i henhold til servicelovens § 85 er bevilget fra Specialgruppen. Dette betyder at Specialgruppen ikke har lovhjemmel til at opsig borgers lejemål, hvorfor ophør kun omhandler den socialpædagogiske indsats.

Indsatsen leveres altid ud fra et rehabiliterende sigte og ophører, når målene for indsatsen vurderes at være opnået, når indsatsen ikke længere vurderes at være den rette, eller når borger ikke længere vurderes i målgruppen.

Det afgørende for indsatsen ophør er:

- Når målet vurderes at være opnået og borger vurderes at kunne klare sig uden den socialpædagogiske støtte, der ydes i det konkrete botilbud.
- Hvis borgeren vurderes at være i stand til at klare sig i egen bolig evt. med støtte
- Hvis målet vurderes ikke at kunne give den forventede effekt
- Hvis borgeren selv vælger at fraflytte tilbuddet
- Hvis borgeren ikke samarbejder konstruktivt om de opstillede mål

Leverandør

Leverandøren skal arbejde tæt sammen med Specialgruppen og skal give en tilbagemelding ved evt. problemer/ udfordringer med at levere den konkrete indsats eller ved behov for ændringer i indsatsen.

Specialgruppen stiller krav til sine leverandører.

Leverandøren har pligt til at:

- Kontakte rådgiver, hvis borgers funktionsniveau ændrer sig i løbet af bevillingsperioden.
- Leverandøren skal primært have medarbejdere med socialpædagogisk eller anden sundhedsfaglig uddannelse ansat.
- Der skal altid være fagligt personale, som kan arbejde efter mål og rehabiliterende tilgang omkring borgerne

Leverandøren skal igangsætte tilbuddet hurtigst muligt efter at leverandør har modtaget bestilling/ kontrakt fra Specialgruppen.

Leverandørerne skal have de fornødne faglige kvalifikationer til at arbejde ud fra de metoder/ mål opstillet i handleplanen.

Det er Specialgruppen der vurderer såfremt der er behov for specifikke faglige kompetencer i den enkelte sag.

Det er et krav, at leverandøren dokumenterer sine indsatser og anvendte metoder i elektroniske journalsystem således at dette er tilgængeligt/ eller kan fremsendes til Specialgruppen- Aalborg Kommune.

Særlige forhold

Specialgruppen visiterer til botilbud efter almenboliglovens § 105. Borger indgår lejekontrakt med et boligselskab.

Opholdsbetaling

Borgere i boliger efter almenboligloven er "almindelige" lejere. Lejeforholdet reguleres ved en lejekontrakt, og man betaler husleje i henhold til lejekontrakten.

Reglerne er fastsat i Lov om Almene Boliger og Lov om Leje af Almene Boliger.

Indskud

Der opkræves indskud til delvis dækning og finansieringen af byggeriet af almene boliger. Indskuddet fastsættes til 2 pct. af anskaffelsessummen af byggeriet, jf. Lov om Almene Boliger § 118.

Egenbetaling

Borgeren betaler selv følgende:

- Husleje, herunder forbrugsafgifter som el, vand og varme – betales direkte til boligselskabet
- Udgifter til rengøring og vinduespudsning
- Udgifter til kost og vask
- Evt. individuelle udgifter til telefon, it, medicin, ferierejser m.v.

Der beregnes og træffes ikke afgørelse om egenbetaling når en borger bevilges ophold i et botilbud efter almenboliglovens § 105- Alle udgifter er et anliggende og afregnes direkte mellem borger og boligselskabet eller mellem borger og botilbuddet.

Boligstøtte

Borger der indgår lejekontrakt i henhold til almenboliglovens § 105 kan ansøges om boligstøtte, jf. Lov om Individuel Boligstøtte § 1.

Flytning uden samtykke

Såfremt en borger vurderes ikke at kunne afgive et informeret samtykke og det findes nødvendigt at flytte borgeren fra den nuværende bolig for at kunne yde den nødvendige hjælp, skal der træffes afgørelse om en "flytning uden samtykke"

Statsforvaltningen træffer med baggrund i kommunens indstilling afgørelse om flytning uden samtykke i henhold til servicelovens § 129.

I indstillingen skal kommunen redegøre for om det er nødvendigt at flytte en person uden dennes samtykke til et særligt botilbud, en plejebolig eller lignende, idet den nødvendige hjælp vurderes ikke længere at kunne gives i den hidtidige bolig.

Statsforvaltningen træffer tillige afgørelse i sager, hvor kommunen indstiller til, at pågældende skal flyttes tættere på de pårørende, uanset at de generelle betingelser for flytning ikke er opfyldt, jf. serviceloven § 129.

Socialtilsyn

Socialtilsyn Nord godkender, re- godkender og fører tilsyn med sociale tilbud. Det gøres ved et driftsorienteret tilsyn.

Tilsynet skal sikre, at Aalborg Kommunes sociale tilbud opfylder de faglige, økonomiske og organisatoriske betingelser for fortsat godkendelse.

En indsats visiteret efter serviceloven er subsidær, og ydes derfor først, hvis behovet ikke kan imødekommes efter anden lovgivning. Hvis borger modtager flere former for indsatser, hjælp eller støtte, koordineres disse efter behov imellem de relevante kommunale afdelinger og med borgerens samtykke mellem andre relevante aktører.

Henvendelse

Ved ansøgning om længerevarende botilbud kontaktes:
Specialgruppen i Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen
Aalborg Kommune

Østerbro 42
9000 Aalborg
Telefon: 99312755